



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: **M. A.**
zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava

proti
žalovanému: **Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
Věkoše 416, Hradec Králové, PSČ 503 41

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2020, č. j. KRPH-89445-20/ČJ-2020-050022-SV,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu se sídlem v Ostravě, Purkyňova 787/6, se přiznává odměna ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Žalobce se žalobou ze dne 16. 11. 2020, soudu došlou dne 30. 11. 2020, domáhá

přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o jeho zajištění podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to za účelem předání žalobce podle mezinárodní smlouvy sjednané mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky ze dne 2. 7. 2002 o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů.

II. Shrnutí žalobních bodů

2. Žalobce se včas podanou blankentní žalobou domáhá přezkoumání a zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, žalobu následně doplnil prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce, a to o následující žalobní důvody.
3. Žalobce předně namítl, že žalovaná se nezajímala o to, v jakém postavení je, co lze od jeho předání na Slovensko očekávat a bez ohledu na tuto absenci informací žalobce zajistila za účelem předání. Připomněl čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (dále také jen „Úmluva“), dle něhož *„žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice země, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení“*. Připomněl i čl. 15 odst. 1 návratové směrnice, dle něhož *„nemohou-li být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření, mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka třetí země, o jehož navrácení probíhá řízení, za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění, zejména v případě, že a) hrozí nebezpečí skrývání se nebo b) dotčený státní příslušník třetí země se vyhýbá přípravě návratu či uskutečňování vyhoštění nebo je jinak ztěžuje. Jakékoli zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze dokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění.“*
4. Dle žalobce nejsou v případě realizace účelu zajištění podle česko-slovenské readmisní dohody (či podle readmisní dohody obecně) splněny přísné podmínky omezení osobní svobody postulované v obecných předpisech zabezpečujících ochranu základních lidských práv. Při uplatňování dohod a rozhodování o zajištění je třeba respektovat ustanovení Úmluvy, jíž je Česká republika vázána. Její čl. 5 odst. 1 písm. f) umožňuje zbavení svobody osoby v souladu s řízením stanoveným zákonem, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání. Z rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že zajištění dle citovaného článku je ospravedlnitelné pouze pokud probíhá proces navrácení nebo vyhoštění, tyto procesy přitom musí probíhat s řádnou péčí ze strany příslušných státních orgánů. Zajištění musí mít oporu ve vnitrostátní právní úpravě a musí být v souladu s touto úpravou. Zároveň nesmí být svévolné, což je nutné chápat tak, že o zajištění musí být rozhodnuto v dobré víře, že dojde k naplnění jeho účelu, musí být vykonáno na odpovídajícím místě a v odpovídajících podmínkách a jeho délka by neměla přesáhnout dobu, ve které lze dosažení účelu zajištění rozumně předpokládat.
5. Z čl. 5 odst. 2 Úmluvy vyplývá, že každý, kdo je omezen na osobní svobodě, musí být neprodleně seznámen s důvody tohoto omezení v jazyce, jemuž rozumí. Odst. 4 téhož článku Úmluvy garantuje každému právo na urychlený soudní přezkum rozhodnutí o zajištění.
6. Dle žalobce jeho zajištění neplní svůj zákonem uložený účel, neboť readmisi nelze

realizovat pro rozpor se zásadou non-refoulement. K tomu uvedl, že Slovensko je silně křesťanská země orientovaná proti islámu, tj. proti náboženství, jehož je žalobce vyznavačem. Muslimskou komunitu na Slovensku tvoří jenom 3.000 lidí. Islám není na Slovensku uznané a podporované náboženství. Muslimové na Slovensku nemají ani mešity a čelí útokům od různých extremistických skupin, např. politické stranou ĽSNS v čele s Mariánem Kotlebou, který pro své radikální a zastrašující názory byl již nepravomocně odsouzen. Slovensko je konzervativní krajina, kde islám nemá místo, jak uvedl i bývalý slovenský premiér Robert Fico. Slovensko odmítá i kvóty na přerozdělení migrantů v Evropské unii. V případě, že by byl žalobce vrácen na Slovensko, hrozí mu tedy pronásledování za svoje náboženství a též fyzické napadení.

7. Dále žalobce uvedl, že česká vnitrostátní úprava readmise je velmi strohá a fakticky zahrnuje pouze ustanovení § 129 zákona o pobytu cizinců, tedy zajištění za účelem readmise. Zákon o pobytu cizinců, ani jiný právní předpis, již neupravuje samostatně otázky spojené s návratem cizince podle readmisní smlouvy, zejména co do ochrany práv těchto osob. Cizinci v takovém případě není vydáno ani rozhodnutí o předání, proti kterému by se mohl bránit, vydáno je pouze rozhodnutí o zajištění. Z uvedeného dle žalobce plyne, že cizinci není zajištěna efektivní a včasná ochrana proti případnému nezákonnému předání.
8. Žalobce dále namítl, že nemá ani možnost uplatnit námitky týkající se jeho údajného nelegálního pobytu a eventuální vážné újmy, která mu hrozí po předání na Slovensko. Je mu odepřena soudní ochrana, ačkoli bylo zasaženo do jeho základního práva (čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Institut readmise tak nepřijatelným způsobem zasahuje do základního práva žalobce na soudní ochranu, jelikož jej této možnosti zcela zbavuje. Podle čl. 36 odst. 2, věta druhá Listiny nesmí být z pravomoci soudu vyloučeno přezkouvání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny. Podle čl. 8 odst. 2, věta první Listiny nesmí být nikdo stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Jelikož pak readmise není pouze opatřením regulujícím migrační politiku (jakým je např. rozhodnutí o správním vyhoštění), nýbrž je opatřením fakticky zasahujícím do osobní svobody cizince. Žalobce se může domáhat soudní ochrany pouze proti akcesorickému rozhodnutí o zbavení osobní svobody, samotný přezkum údajně nelegálního pobytu na území České republiky mu však nepřísluší, přičemž ještě závažnější je to, že s ohledem na povahu readmise nelze proti takovému předání uplatňovat ani námitky týkající se eventuální vážné újmy hrozící žalobci po jeho předání na Slovensko.
9. Jelikož tedy žalovaná nijak nezkoumala minulost žalobce a především eventuální hrozby, kterým může být vystaven na Slovensku a zejména ve svém domovském státě, kam by případně mohl být Slovenskem předán, nepokusila se nijak napravit legislativní vakuum spočívající v nemožnosti soudního přezkumu samotného předání žalobce. Aby bylo možné tolerovat chybějící úpravu obrany proti readmisi, je bezpochyby povinností žalované jakožto správního orgánu vypořádat se s přijatelností předání žalobce na Slovensko a především s hrozbou, která mu tam může hrozit (zejména navrácení do Sýrie). Jelikož však žalovaná na tuto povinnost rezignovala a rozhodla čistě technicky, zohlednivši pouze pobytovou historii žalobce, zatížila své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti a nezákonností.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě, které soudu zaslal dne 16. 12. 2020 spolu se správním spisem, znovu zrekapituloval průběh správního řízení a zopakoval důvody, které jej vedly k vydání rozhodnutí o zajištění žalobce dle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců. S poukazem na zmíněná ustanovení uvedl, že existence vážného nebezpečí žalobcova útěku je dána zejména tím, že důvěryhodnost žalobce je značně oslabena a jeho jednání vzbuzuje důvodnou obavu, že zvláštní opatření za účelem vycestování by nebylo z jeho strany respektováno. Doba trvání zajištění na 30 dnů byla rozhodnutím stanovena s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu předání žalobce, k potřebě realizovat karanténu po umístění do zařízení pro zajištění cizinců a celkově s přihlédnutím k možným komplikacím spojeným s žalobcovým předáním, a to v souvislosti s ukončením nouzového stavu na území České republiky jako následku zvládání situace při zamezení šíření respiračního onemocnění COVID – 19 a zamezení pohybu osob nakažených koronavirem SARS-CoV-2.
11. Žalovaný dále uvedl, že dne 6. 11. 2020 bylo zasláno na Prezídium policejního sboru, Úřad hraniční a cizinecké policie v Bratislavě vyrozumění o předání občanů třetího státu dle článku 2 odst. 5 Dohody mezi vládou České republiky a Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných hranicích. Zamítavé stanovisko od slovenské strany došlo dne 18. 11. 2020. V reakci na to bylo zajištění žalobce dle § 129 zákona o pobytu cizinců ukončeno a současně byl žalobce zajištěn ve smyslu ustanovení § 124 odst. 1 písm. a) a ve spojení s § 124 odst. 1 písm. b) téhož zákona za účelem správního vyhoštění.
12. Žalovaný poznamenal, že dne 2. 10. 2020 vydalo Ministerstvo zdravotnictví České republiky ochranné opatření čj. MZDR-20599/2020-32/MIN/KAN, kterým byl nařízen zákaz vstupu na území České republiky pro všechny občany třetích zemí, které nejsou na seznamu zemí s nízkým rizikem COVID-19, a pro občany třetích zemí, kteří mají přechodný nebo trvalý pobyt v těchto třetích zemích, pokud tito cizinci nespadají pod tímto ochranným opatřením do stanovené výjimky. Žalobce vstoupil na území České republiky dne 5. 11. 2020 v rozporu se zmíněným ochranným opatřením Ministerstva zdravotnictví České, a to v době, kdy byl na území České republiky usnesením vlády ČR vyhlášen ode dne 5. 10. 2020 na dobu 30 dní nouzový stav. Dále žalovaný rozvedl, v čem spatřuje zejména naplnění podmínek zajištění podřazených pod ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, popsal další postup v rámci této fáze zajištění (tj. včetně vyžádání si závazného stanoviska k možnosti realizace vyhoštění do země původu) s tím, že dne 1. 12. 2020 bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. a) bod 2, § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců a stanovena doba, po kterou žalobci nebude umožněn vstup na území členských států Evropské unie.
13. Žalovaný uzavřel, že po zhodnocení všech popsanych skutečností má zato, že pro vydání rozhodnutí o zajištění žalobce byly dostatečné důvody. Vyslovil přesvědčení, že vycházel jednak z dostatečných důkazů, které si v rámci správního řízení obstaral, tak i z vyjádření žalobce zaznamenaného do protokolu o výsledku, kterému byl po celou dobu přítomen tlumočnick do jazyka arabského. Dodal, že zajištění dle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců považuje za odůvodněné dostatečně.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu

prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s. ř. s."). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.

15. Z předloženého správního spisu krajský soud zjistil následující podstatné skutečnosti.
16. Dne 5. 11. 2020 ve 14:48 hod. prováděla hlídka Celního úřadu pro Jihomoravský kraj kontrolní činnost. Takto bylo zastaveno nákladní vozidlo zn. MAN RZ, MPZ TUR, s návěsem RZ, MPZ TUR, které bylo následně podrobeno kontrole v mobilním RTG. Tím bylo zjištěno, že se v nákladovém prostoru uvedeného vozidla nacházejí osoby a po jeho otevření bylo zjištěno, že se zde nachází 48 osob, mezi nimi i osoba vystupující pod identitou M. A., tj. žalobce. Žalobce byl vyzván k předložení dokladů opravňujících jej k pobytu na území České republiky. Ten však na místě neprokázal svou totožnost a oprávněnost vstupu na území České republiky, byl proto téhož dne v 17:00 hod. zajištěn dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a eskortován na oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Brno (dále také jen „OPKPaE Brno“). Po provedeném testu na COVID-19 byl eskortován na pracoviště oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Hradec Králové, (dále také jen „OPKPaE Hradec Králové“), kde bylo provedeno porovnání otisků prstů žalobce v systému AFIS a Eurodac s negativním výsledkem.
17. Dne 6. 11. 2020 bylo se žalobcem zahájeno správní řízení a téhož dne byl vyslechnut jako účastník správního řízení. Jeho výpověď byla zaznamenána do protokolu o výsledku čj. KRPH-89445-17/ČJ-3030-050022-SV. Žalobce při výslechu uvedl, že v současné době žije v Sýrii, kde bydlí společně se svou manželkou a rodinou. Sýrii opustil v první polovině roku 2020 z důvodu, aby nemusel nastoupit vojenskou službu vzhledem k přetrvávajícímu válečnému stavu v zemi, a z důvodu, že je v domovském státě hledán policejními orgány. Uvedl, že když opouštěl Sýrii, měl na cestu finanční hotovost ve výši 10.000 USD a cestovní pas. Cestovní doklad vědomě zanechal v Turecku v Istanbulu u kamaráda. Ze Sýrie do Turecka cestoval v organizované skupině 50 lidí. Z Turecka na území Evropské unie, konkrétně do Řecka, vstoupil mimo hraniční přechod překonáním hraniční řeky. Uvedl, že následně cestoval přes Řecko, Srbsko, Rumunsko, Maďarsko a Slovensko a že byl v průběhu své cesty kontrolován policejními orgány celkem ve třech případech, a to na území Srbska, Rumunska a Maďarska, přičemž při každé kontrole mu policisté sejmuli otisky prstů a fotografovali jej. Uvedl, že v žádné zemi nepožádal o azyl. Na území České republiky přicestoval z území Slovenské republiky, směřoval do Německa za svým bratrem. V České republice neměl v úmyslu setrvávat. K dotazu žalovaného sdělil, že ho s Českou republikou a Evropskou unií nepojí žádné ekonomické, sociální, kulturní a podobné vazby. Na území České republiky nikoho nemá, pouze v Německu má svého bratra. Uvedl, že si je vědom toho, že na území České republiky potažmo Evropské unie pobývá neoprávněně, nevěděl však o vydaném ochranném opatření Ministerstva zdravotnictví České republiky, které nařizuje postup k ochraně před zavlečením onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2, a že vstoupil a pobýval na území České republiky v rozporu s tímto mimořádným opatřením. Žalobce rovněž uvedl, že na území České republiky neměl v úmyslu požádat o mezinárodní ochranu.
18. Správní spis obsahuje i protokol ze dne 6. 11. 2020 o výsledku řidiče tureckého nákladního vozidla MAN, RZ, tj. osoby jménem C. F., jako osoby zadržené. Ten mimo jiné uvedl, že kamion s návěsem převzal s dalším řidičem od jiného řidiče v Rumunsku.

Dál pokračovali společně přes Maďarsko, Slovensko až do České republiky. Cílem jejich cesty byla Spolková republika Německo. Uvedl, že nakládce kamionu nebyl přítomen a že při převzetí kamionu si zkontroloval pouze plombu, která byla v pořádku. Přes Maďarsko cestovali po dálnici až na hraniční přechod Rajka, dál pokračovali po dálnici na Slovensko. Tam zastavili na benzínové čerpací stanici a natankovali. Dál pokračovali po dálnici až do České republiky, kam přijeli dne 5. 11. 2020 v odpoledních hodinách. Po příjezdu do České republiky je na dálnici zastavila hlídka Policie České republiky. Kontrolující hlídka je vyzvala k předložení potřebných dokladů a provedla kontrola nákladního vozidla za pomoci rentgenu. Tím bylo zjištěno, že se v kamionu nachází další osoby, které potom zadržela policie.

19. Na základě uvedených skutečností měl žalovaný za prokázané, že žalobce dne 5. 11. 2020 neoprávněně vstoupil z území Slovenské republiky na území České republiky a od téhož dne na území České republiky pobýval neoprávněně bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu. Dospěl k závěru, že byly naplněny podmínky pro jeho předání dle dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky ze dne 2. 7. 2002 o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích, a proto rozhodl o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců za účelem jeho předání podle zmíněné mezinárodní smlouvy. V odůvodnění rozhodnutí se žalovaný zabýval i otázkou, zda by v daném případě postačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince z území podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců, přičemž dospěl k závěru, že mírnější donucovací opatření by nebyla účinná a uložení zvláštních opatření za účelem vycestování by nebyla s ohledem na jednání žalobce dostačující, neboť na území České republiky nemá hlášený pobyt, nemá zde zajištěno ubytování ani dostatek finančních prostředků, přičemž na území České republiky vstoupil ilegálně s vědomím, že nemá cestovní doklad ani vízum či jiné oprávnění k pobytu.
20. Ve správním spise je založeno i vyrozumění ze dne 6. 11. 2020, které bylo zasláno Prezidiu policejního sboru, Úřadu hraniční a cizinecké policie v Bratislavě, o předání občanů třetího státu (ze Sýrie a Turecka) dle článku 2 odst. 5 Dohody mezi vládou České republiky a Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných hranicích. Je zde založena i odpověď, že Slovenská republika státní občany Sýrie na svoje území nepřijme. V reakci na to bylo zajištění žalobce dle § 129 zákona o pobytu cizinců ukončeno a současně byl žalobce zajištěn ve smyslu ustanovení § 124 odst. 1 písm. a) a ve spojení s § 124 odst. 1 písm. b) téhož zákona za účelem správního vyhoštění.
21. Krajský soud posoudil žalobu v mezích jejího rozsahu a uplatněných žalobních důvodů.
22. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „[n]elze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.“ Odst. 3 téhož ustanovení stanoví, že „[n]elze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 zák. č. 326/1999 Sb., ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.“
23. Podle čl. 2 odst. 1 Mezinárodní dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské

republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích ze dne 2. 7. 2002 platí, že „[k]aždá smluvní strana převezme na území svého státu osobu, která nemá občanství státu žádné ze smluvních stran (dále jen „občan třetího státu“) a nesplňuje nebo přestala splňovat platné podmínky pro vstup nebo pobyt na území státu žádající smluvní strany, pokud je dokázáno nebo se věrohodně předpokládá, že vstoupila na území státu žádající smluvní strany z území státu žádané smluvní strany.“ Čl. 2 odst. 5 této dohody stanoví, že „[p]řevzetí občana třetího státu podle odstavce 1 se uskuteční po předchozím písemném vyrozumění žádané smluvní strany bez zvláštních formalit, jestliže o jeho převzetí žádající smluvní strana požádala do 48 hodin od okamžiku jeho protiprávního vstupu.“

24. V prvním okruhu námitek žalobce rozporoval souladnost postupu žalovaného s čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, s čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a s čl. 15 odst. 1 návratové směrnice.
25. Dle čl. 33 odst. 1 Úmluvy platí, že „žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice země, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení“. Toto ustanovení žalovaný nepřekročil, neboť zajistil žalobce za účelem jeho předání do Slovenské republiky (nikoliv do země jeho původu), přičemž z ničeho nevyplývá hrozící perzekuce, jíž by byl na Slovensku vystaven na základě své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení (k tomu podrobněji viz níže).
26. Čl. 15 odst. 1 návratové směrnice stanoví, že „nemohou-li být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření, mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka třetí země, o jehož navrácení probíhá řízení, za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění, zejména v případě, že a) hrozí nebezpečí skrývání se nebo b) dotčený státní příslušník třetí země se vyhýbá přípravě návratu či uskutečňování vyhoštění nebo je jinak ztěžuje. Jakékoli zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze dokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění.“ Rozhodnutím žalovaného nebylo porušeno ani toto ustanovení návratové směrnice. Žalovaný se dostatečně zabýval otázkou, zda by v případě žalobce postačovalo uložení zvláštního (tj. mírnějšího) opatření podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců za účelem jeho vycestování z území, přičemž dostatečně odůvodnil, že nikoliv, neboť žalobce na území České republiky nemá hlášený pobyt, nemá zajištěno ubytování ani dostatek finančních prostředků. Ostatně v tomto směru žádné konkrétní žalobní námitky ani nevznsl. Zajištění žalobce co do délky odpovídá lhůtám potřebným pro jednotlivé úkony nutné pro postup před předáním cizince dle readmisní dohody a v daném případě i s přihlédnutím k omezením spojeným s ochranou před šířením respiračního onemocnění COVID-19 (karanténní opatření apod.). Lze poznamenat, že zákonností délky zajištění před završením procesu readmise (byť v souvislosti s dublinským nařízením, avšak podstata zajištění cizince a jeho předání do jiného členského státu je stejná) se zabýval již Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 9. června 2016, čj. 6 Azs 253/2015-37 (všechny zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), shrnul svou dosavadní judikaturu k této otázce, přičemž konstatoval: „Nejvyšší správní soud již v minulosti uvedl, že doba zajištění musí být stanovena na dobu nezbytně nutnou k dosažení sledovaného cíle či účelu zajištění, kterým je příprava cizince na jeho předání.“ V případě cizinců zadržených při kontrole dne 5. 11. 2020 byly činěny kroky směřující k jejich předání na Slovensko, již dne 6. 11. 2020 byla slovenská strana

vyrozuměna o jejich předání dle čl. 2 odst. 5 zmíněné readmisní dohody mezi ČR a SR, přičemž po obdržení sdělení, že Slovenská republika nepřijme na svoje území státní občany Sýrie, žalovaný bezodkladně (dne 18. 11. 2020) rozhodl v případě žalobce o jeho přezajištění za účelem správního vyhoštění.

27. Podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy je možné omezit osobní svobodu zákonem stanoveným způsobem, jde-li o „*zákonné zatčení nebo jiné zblavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.*“
28. V posuzovaném případě nejsou pochybnosti o tom, že žalobce přicestoval v kamionu z Rumunska přes Maďarsko a Slovensko bez cestovního dokladu a platného víza, tudíž neoprávněně vstoupil na území České republiky a byl zajištěn postupem předpokládaným zákonem o pobytu cizinců. Souladem zajištění cizince za účelem readmise podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy se zabýval Nejvyšší správní soud rovněž v již shora zmíněném rozsudku čj. 6 Azs 253/2015-37, v němž uvedl, že zajištění cizince za účelem jeho předání podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy, pokud jsou dodrženy podmínky vyplývající z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Žalobce v tomto směru s poukazem na rozhodovací praxi Evropského soudu pro lidská práva zdůraznil, že zajištění dle zmíněného článku je ospravedlnitelné pouze pokud probíhá proces navrácení nebo vyhoštění. K tomu krajský soud konstatuje, že důvod pro omezení osobní svobody uvedený v čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy spočívající v omezení osobní svobody „*osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání*“, je třeba vykládat tak, že jde o postup směřující k předání cizince, přičemž předání cizince podle mezinárodní smlouvy z důvodu jeho neoprávněného pobytu na území lze rovněž považovat pro účely výkladu čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy za ekvivalentní pojmu „vyhoštění“ (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2019, čj. 4 Azs 263/2018-42).
29. Jestliže žalobce poukazoval i na čl. 5 odst. 2 Úmluvy, dle něhož každý, kdo je omezen na osobní svobodě, musí být neprodleně seznámen s důvody tohoto omezení v jazyce, jemuž rozumí, a dále na odst. 4 téhož článku, který garantuje každému právo na urychlený soudní přezkum rozhodnutí o zajištění, ani tato ustanovení nejsou v daném případě nijak pomínuta či porušena. S důvody omezení byl žalobce řádně seznámen dne 6. 11. 2020, a to za přítomnosti tlumočníka, soudní přezkum je zabezpečen právě nyní projednávanou žalobou.
30. V další žalobní námitce žalobce namítal, že jeho zajištění neplní svůj zákonem uložený účel, neboť readmisi nelze realizovat pro rozpor se zásadou non-refoulement. K tomu mimo jiné uvedl, že Slovensko je silně křesťanská země orientovaná proti islámu, tj. proti náboženství, které vyznává žalobce.
31. V posuzovaném případě se žalovaný otázkou možného nelidského či ponižujícího zacházení se žalobcem na Slovensku skutečně výslovně nezabýval. Je však třeba připomenout, že evropský azylový systém je vystaven na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí. K tomu Nejvyšší správní soud např. v rozhodnutí ze dne 22. 3. 2016, čj. 9 Azs 27/2016-37, uvedl, že „[m]ožnost vyvrácení domněnky nicméně neznamená, že jakékoli porušení základního práva určitým členským státem se automaticky dotýká povinnosti členských států dodržovat pravidla pro určení příslušnosti k posouzení žádosti a že do tohoto určitého státu nelze žadatele

přemístit (body 82 až 85). Je tomu tak pouze tehdy, kdy je třeba vážně se obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení (bod 86)“. Tak tomu může být při závažných excesech, nárazových či naopak dlouhotrvajících nedostacích v azylovém systému či v případě, že s ohledem na konkrétní okolnosti hrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení již samotným přemístěním žadatele.

32. V právu Evropské unie tak platí i nadále zásada vzájemné důvěry, jakkoliv otřesená v důsledku migrační krize. Žalované proto náleží (stejně jako státní správě České republiky obecně), povinnost důvěry v plnou realizaci unijních právních standardů pod jurisdikcí každého z členských států Evropské unie - viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, čj. 4 Azs 73/2017-17. Toto usnesení přitom vychází z rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, který v rozhodnutí ze dne 21. 12. 2011, ve spojených věcech C-411/10 a C-493/10, konstatoval, že „[z] přezkumu předpisů tvořících společný evropský azylový systém vyplývá, že tento systém byl koncipován v kontextu umožňujícím předpokládat, že všechny státy, které se na něm podílejí, ať jde o členské státy nebo třetí státy, dodržují základní práva, včetně práv, jejichž základem je Ženevská úmluva a protokol z roku 1967, jakož i EÚLP, a že si členské státy mohou v tomto ohledu vzájemně důvěřovat.“
33. Z listin založených ve správním spise je zřejmé, že žalobce sám ve správním řízení na žádné konkrétní nedostatky ve vztahu ke Slovensku žalovaného neupozornil. S ohledem na zásadu vzájemné důvěry členských států, má přitom správní orgán povinnost otázku systémových nedostatků výslovně v rozhodnutí o zajištění vypořádat i bez námítky pouze tehdy, dospěje-li sám k závěru, že takové nedostatky ve státě, kam má být cizinec následně předán existují, případně jsou-li o jejich existenci důvodné pochybnosti. V daném případě tedy skutečnost, že se žalovaný výslovně nevyjádřil k možnému nelidskému či ponižujícímu zacházení se žalobcem na Slovensku, tak nemá za následek nepřezkoumatelnost či nezákonnost rozhodnutí o zajištění žalobce. Ani krajskému soudu totiž nejsou z jeho úřední činnosti známy žádné pochybnosti o systémových nedostacích na Slovensku, které by mohly žalobce ohrožovat na jeho základních právech, včetně hrozby nelidského či ponižujícího zacházení nebo porušení zásady *non refoulement*. Jak přiléhavě uvedl žalovaný ve vyjádření k žalobě, Slovenská republika je obdobně jako Česká republika vnímána jako demokratická země s funkčním právním systémem. Pokud jde o křesťanství, to má dlouholetou tradici v celé Evropě. Konzervatismus vycházející z křesťanské tradice, který je rozšířený napříč slovenskou společností, je rovněž obdobný jako v České republice.
34. V dalším okruhu žalobních námitek žalobce poukazoval na to, že česká vnitrostátní úprava readmise je velmi strohá, že fakticky zahrnuje pouze ustanovení § 129 zákona o pobytu cizinců a že žádný jiný právní předpis již neupravuje samostatně otázky spojené s návratem cizince zejména co do ochrany práv těchto osob. Uvedl, že cizinci není vydáno ani rozhodnutí o předání, proti kterému by se mohl bránit. Namítl, že je mu tak odepřena soudní ochrana, ačkoli bylo zasaženo do jeho základního práva (čl. 8 odst. 2 a čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a že tak institut readmise nepřijatelným způsobem zasahuje do jeho základního práva na soudní ochranu, jelikož jej této možnosti zcela zbavuje.
35. K tomu krajský soud zdůrazňuje, že předmětem tohoto řízení je přezkum rozhodnutí o zajištění. Skutečnost, že se o readmisi nevydává rozhodnutí, nemůže být sama o sobě

významná pro přezkum zákonnosti rozhodnutí o zajištění, proti kterému se žalobce může bránit správní žalobou, což také učinil. Vydání rozhodnutí o zajištění cizince totiž není podmínkou jeho readmise podle mezinárodní smlouvy. V daném případě proto nelze shledat porušení práva na přístup k soudu podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Není ani pravdou, že by cizinci nebyla zajištěna efektivní a včasná ochrana proti případnému nezákonnému předání do jiného státu, neboť proti úkonům žalovaného směřujícím proti jeho předání do jiného státu na základě readmisní dohody by se žalobce mohl bránit zásahovou žalobou.

36. V závěru žaloby žalobce zopakoval, že žalovaný nijak nezkoumal eventuální hrozby, kterým může být vystaven na Slovensku a zejména ve svém domovském státě, kam by případně mohl být Slovenskem předán, a že nemá ani možnost uplatnit námitky týkající se této eventuální vážné újmy, která mu hrozí po předání na Slovensko.
37. Pokud jde o otázku eventuálních hrozeb, kterým by mohl být žalobce vystaven na Slovensku, krajský soud odkazuje na již shora vypořádanou námitku týkající se rozporu se zásadou non-refoulement ve vztahu ke Slovensku.
38. Pokud jde o negativní následky spojené s případným dalším předáním žalobce do země jeho původu, krajský soud konstatuje, že po vydání rozhodnutí o zajištění z důvodu readmise již žalobce nemohl v ČR požádat o udělení mezinárodní ochrany. Je však třeba zdůraznit, že v případě obavy z možné vážné újmy v zemi původu mohl o mezinárodní ochranu požádat ještě před samotným zajištěním, což však neučinil. Z protokolu o výsledku žalobce ze dne 6. 11. 2020 navíc vyplývá, že zde ani neměl v úmyslu podat žádost o mezinárodní ochranu, neboť chtěl jet a chce pokračovat v cestě do Německa, kde má bratra. V této souvislosti nutno připomenout, že institut žádosti o mezinárodní ochranu slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo nehumánní mezinárodní ochranu neudělit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, čj. 4 Azs 34/2005-60). Lze dodat, že žalobci by nic nebránilo podat žádost o mezinárodní ochranu na území Slovenské republiky.
39. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný postupoval v daném případě v souladu s ustálenou judikaturou, potažmo s ústavním pořádkem a mezinárodními závazky České republiky.

V. Závěr a náklady řízení

40. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
41. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.
42. Žalobci byl pro řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát, jehož odměnu a výdaje za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Krajský soud výrokem III. určil odměnu advokáta v jím vyúčtované výši podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve

znění pozdějších předpisů, za dva úkony právní služby po 3.100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné doplnění žaloby), tj. 6.200 Kč, dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 600 Kč. Celkem se tedy ustanovenému advokátovi přiznává odměna ve výši 6.800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 23. prosince 2020

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně